

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: Regionalizace Českého ráje na základě analýzy symbolů využívaných k jeho propagaci

Autor práce: Lubor Jenček

1. Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy

Autor si stanovuje tři cíle, které shrnuje do dvou termínů regionalizace a identita. Pro svou práci si autor vybral z pohledu tématu velmi detailně prozkoumaný region – Český ráj. Stanovené cíle tak nejsou příliš originální a na jejich základě nelze očekávat nijak překvapivé závěry. Přínos práce tak má být spatřován v použití tzv. „propagačních materiálů“, kterými v této práci autor rozumí volně dostupné letáčky a brožury v infocentrech sloužících k propagaci především v rámci cestovního ruchu, tedy doposud nepříliš využitého zdroje dat pro studium kulturních regionů. Obecně lze konstatovat, že cíle jsou stanoveny poměrně jasně. Výzkumné otázky slouží spíše jako ilustrace definovaných cílů.

Práce s literaturou

Na tuto část mám velmi ambivalentní názor. Na jedné straně autor s literaturou pracuje aktivně, využívá velké množství zdrojů, projevuje snahu o elementární diskusi literatury. Na druhou stranu autor nedokázal v množství literatury udržet jednoznačné zacílení teoretického rámce práce. Autor v rámci teoretických východisek rozebírá velmi širokou paletu témat, a to na „pouhých“ 9 stranách, přičemž významná část rozebíraných témat se z pohledu omezeného prostoru a dalších kapitol práce zdá být nadbytečná. Zároveň je logické, že se tak nedostává prostoru pro detailnější diskusi konceptů a pojmů klíčových pro další kapitoly. To vede ke dvěma zásadním chybám: vynášení silných nedostatečně podložených soudů, které autor až dodatečně relativizuje a za druhé k nejednotné práci s některými klíčovými pojmy jako je region (typy regionů...), či symbol (je každý obraz automaticky symbolem...) v empirické části práce. I vzhledem k názvu práce v textu postrádám relevantní diskusi přístupů a metodických postupů regionalizace. Zároveň je patrné, že autor s některou literaturou pracuje selektivně.

Metodika práce

Tato složka práce se hodnotí jen velmi obtížně, protože autor v práci nepodává ucelený přehled využitých metodických postupů včetně kritické reflexe použitých zdrojových materiálů a použitých metod. Pouze na s. 8-9 autor udává kdy, jak a jaké materiály sbíral, a že v nich pak hledal použití názvu Český ráj. Popis metodologického rámce se tak omezuje na konstatování, že byly použity kvalitativní metody a kvantitativní metody v podobě popisné statistiky. Náznaky diskuse metodologických otázek vč. použitých zdrojů, tak čtenář musí hledat v kap. 4 představující výsledky vlastní analýzy.

Analytická část práce

Výsledky práce jsou popsány ve dvou resp. třech tematických okruzích. V první části autor hledá územní tvar regionu na základě odkazovaných míst v propagačních letáčích. Tato část z pohledu věnovaného prostoru je stěžejní částí a nejvíce poznamenanou metodickými a teoretickými problémy popsány výše. Výsledný prostorový tvar je založen na třech dílčích výzkumech. První část si nedovoluje hodnotit, protože z popsaného textu není patrné, které materiály a odkazované obce autor použil, zda všechny, pouze ty, které obsahovali název Český ráj, nebo pouze ta místa, která byla přímo spojená s názvem Český ráj. Druhá nejzajímavější část využívá přímého spojení určité lokality s pozičním popisem vůči regionu. Třetí část pak hodnotí dostupnost materiálů od Sdružení Český ráj v infocentrech (z textu se zdá, že si autor není vědom faktu, že SČR je destinační společností Českého ráje). Na základě „syntézy“ autor vymezuje hranice regionu, které jsou tak silně determinovány samotným výskytem informačních center, resp. jejich nepřítomností v jižní části zájmového území. Polemika nad samotnými závěry by ovšem vyžadovala jiný formát, než je posudek. Autor dále území dělí do čtyř částí, není však patrné na jakém základě a ani proč tak činí. S tímto členěním i přes proklamaci dále nepracuje. V druhé části autor na základě výskytu vyobrazení jednotlivých lokalit hodnotí nejvýznamnější symboly regionu. Ve třetí pak rozebírá jednotlivé grafické symboly použité na propagačních letáčích. Tato část v práci působí lehce nadbytečně, autor zde projevuje opět nedostatek vzhledu do institucionálního prostředí (např. Regionální produkt je projektem SČR) i nedostatečný kritický přístup ke zdrojovému materiálu.

Závěry práce

Závěr je psán stručně a jasně. Bohužel obsahově naráží na předchozí nedostatky práce, a tak místy zaměňuje „nová“ zjištění s tím, co by dle mého názoru měl být spíše vstupní předpoklad pro následující analýzy. Součástí diskuse výsledků a závěru práce je i porovnání s výsledky Semiana (2010). Této části se v celém posudku záměrně vyhýbám, protože konstatování typu, že autor si z této práce vybírá jen část výzkumu o percepci obyvateli a ponechává tak celou část o reprezentaci regionu, vč. např. popisu grafických symbolů, by mohla znít v kontextu posudku nepatřičně. Uvedu zde tedy pouze citaci ze závěru práce: „vyšlo najevo, že obě práce došly k podobným výsledkům.“

2. Formální náležitosti práce (zatrhněte Vaši volbu)

Formální úprava: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Stylistická úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Citační úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Komentář

Formální: Dnes již standardní překlepy a jazykové chyby jsou omezeny na minimum.

Stylistická: Práce je psaná nevyrovnaným stylem, místy rigorózní, jindy až investigativně žurnalisticky podbíživý (např. otázky a přísliby na konci kapitol). Autor mnohdy sklouzává k hovorovému stylu a místy i k nesmyslným tvrzením.

Citační: Konzistentní až na drobné chyby (možná překlepy)

3. Souhrn

Celkové zhodnocení práce

Práce je teoreticky příliš rozkročená bez dostatečného zacílení, metodologicky neukotvená. Struktura práce je stavěna nelogicky, kdy např. zhodnocení základního zdroje dat (infocenter) je řazeno až na samotný konec práce. To vše se zdá jako důsledek stanovení si pro bakalářskou práci možná až příliš ambiciózního cíle. Práci by tedy prospěla kritická revize jednotlivých částí a jejich vzájemné provázání směřující k hlavnímu cíli práce. Z hlediska nového poznání práce nepřináší skutečně nic nového oproti citované DP Semiana, ale to není podstatou BP. Z tohoto pohledu je tedy spíše škoda, že se autor více nezaměřil na možnosti a podstatu svého zdrojového materiálu a nezacílil svou práci dle toho, popř. na prozkoumání vnitřního dělení regionu. Přesto zvláště v řemeslné práci s literaturou (i přes výhrady k určité selektivnosti a nekritičnosti k vlastním názorům) mohu práci hodnotit velmi pozitivně oproti mnoha jiným již obhájeným pracem. Vzhledem k výše popsaným nedostatkům však musím konstatovat, že se jedná spíše o nepovedenou diplomovou práci, než o zdařilou práci bakalářskou.

Předloženou práci **doporučuji / nedoporučuji** k obhajobě. (zatrhněte Vaši volbu)

Otázky k obhajobě

K dovysvětlení:

1. Na základě jakých postupů jste zakresloval konkrétní hranice do mapy? Kdy např. část Prachovských skal citovaných jako jeden z nejvýznamnějších symbolů regionu se ocitá mimo region.
2. Na jakém základě jste vymezil 4 části Českého ráje? Zvláště pak na základě čeho je vnitřně propojen sub-region Trosecko?

K diskusi:

Je rozdílná obrazová reprezentace v různých částech regionu důsledkem vnitřní diverzity regionu, nebo spíše je odrazem hierarchizace symbolického aparátu a účelovosti propagačních letáků sloužících k podpoře cestovního ruchu? (Jedním z cílů SČR je např. snaha rozptýlit zatížení cestovním ruchem z jádra do periferních oblastí.)

Zkuste prosím obhájit své několikrát opakované tvrzení, že Vaše vymezení je přesnější. Zde mi prosím nejde o nějaké poměrování, kdo je přesnější, ale o Váš názor na vztah mezi reprezentací, percepcí a „žitím“ regionu a uvědomění limitů zvolených přístupů.

Datum: 4. 6. 2018

Autor posudku: Michal Semian

Podpis: